

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба
України

*Щодо розгляду проєктів
регуляторних актів*

Міністерство фінансів України у відповідь на лист Державної регуляторної служби України від 26.02.2020 № 1263/0/20-20 надсилає доопрацьовані аналізи регуляторного впливу до проєктів наказів Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13» та «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14 червня 2016 року № 547».

Разом з тим в частині надання додаткових аргументів щодо ефективності застосування запропонованих проєктами наказів механізмів регулювання питань застосування реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО) повідомляємо наступне.

Стосовно розрахункової кількості товарних позицій для суб'єктів господарювання (100 одиниць), яку було взято до уваги під час проведення розрахунку вартості програмування товарів у програмних РРО для фізичних осіб – підприємців як складової витрат, пов'язаних із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, слід зазначити, що така кількість є середньостатистичною для суб'єктів господарювання – мікропідприємництва та малого підприємництва.

Крім того, оскільки використання програмних РРО по своїй суті передбачає автоматизоване програмування товарів за допомогою сканування та/або іншого способу імпортування даних щодо товарних позицій, то кількість товарних одиниць 100 – 300 не матиме суттєвої різниці в часових витратах, а саме:

під час сканування 100 товарних позицій часові витрати становитимуть 1,7 хв (1 сек. на введення 1 товарної позиції x 100 товарних позицій);

під час сканування 300 товарних позицій часові витрати становитимуть 5 хв (1 сек. на введення 1 товарної позиції x 100 товарних позицій);

під час імпортування даних XLS таблиці – 5 хв на необмежену кількість товарних позицій;

під час інтеграції з бухгалтерською програмою – без витрат.

Стосовно кількості суб'єктів господарювання, на яких першочергово поширюватимуться положення проєктів наказів, слід зазначити, що такі дані наведені в розрахунках прогнозного впливу запропонованого регулювання на представників малого підприємництва, а саме платників єдиного податку, які перебувають на II та III групах та складають:

28 02 20
90 1489/1

Всього: (тис. осіб)	з них платники єдиного податку перебувають:	
	перебувають на II групі	перебувають на III групі
781,5	378,8	402,7

Стосовно інформації про виробників РРО слід зазначити, що, за даними Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій, в реєстрі зареєстровано 20 виробників касової техніки, первинна реєстрація РРО яких дозволенна, та ще 6 виробників касової техніки, первинна реєстрація яких заборонена.

Відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» у разі зміни законодавчих вимог до використання реєстраторів розрахункових операцій виробник (постачальник) зобов'язаний, за наявності технічних можливостей, здійснити доопрацювання реєстраторів розрахункових операцій.

При цьому в законі відсутні норми щодо зобов'язання будь-якого державного органу визначати, які саме заходи мають бути здійснені виробниками для забезпечення відповідності виробленої ними техніки вимогам законодавства.

Додаток: на 36 арк. в 1 прим.

В. о. Міністра

Юрій ГЕЛЕТІЙ

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України
від 21 січня 2016 року № 13»

I. Визначення проблеми

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13» (далі – проект наказу) розроблений відповідно до вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг» від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР (далі – Закон № 265) у зв'язку із необхідністю врегулювання питань в частині запровадження прогресивних заходів у сфері використання реєстраторів розрахункових операцій.

Так, Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі і послуг» (далі – Закон № 128) до Закону № 265 внесено низку змін, якими суб'єктам господарювання наряду із класичними реєстраторами розрахункових операцій (далі – РРО) надається можливість застосовувати програмні реєстратори розрахункових операцій (далі – ПРРО).

ПРРО – це програмний, програмно-апаратний або програмно-технічний комплекс у вигляді технологічного та/або програмного рішення, що використовується на будь-якому пристрої та в якому фіскальні функції реалізовані через фіскальний сервер контролюючого органу і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з приймання готівки для подальшого переказу. Контролюючий орган забезпечує безкоштовне програмне рішення для використання суб'єктом господарювання.

Разом з тим Законом № 128 вносяться зміни щодо можливості створення електронних розрахункових документів, як класичними так і програмними РРО.

Для забезпечення повноцінної роботи РРО/ПРРО виникає потреба у розробці та затвердженні форм розрахункових документів.

На сьогодні форми розрахункових документів для реєстраторів розрахункових операцій, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13 «Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів, Порядку подання звітності, пов'язаної із використанням книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок), форми № ЗВР-1 Звіту про використання книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок)», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.02.2016 за № 220/28350 (далі – наказ № 13).

Затверджене наказом № 13 Положення про форму та зміст розрахункових документів потребує приведення у відповідність до вимог Закону № 128.

Також Законом № 128 передбачається можливість проведення суб'єктами господарювання, які у своїй діяльності застосовують РРО, операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів.

Для забезпечення реалізації зазначеної норми виникає необхідність затвердження відповідної форми розрахункового документу, що підтверджуватиме здійснення операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів.

Досвід експлуатації касової техніки свідчить про зручність позначення штриховими кодами товарів для суб'єктів господарювання та споживачів, що, зокрема, прискорює розрахунки зі споживачами на касах, полегшує автоматизацію обліку товарів у суб'єктів

господарювання та своєчасне поповнення господарських об'єктів саме тими товарами, що розкуплені або запаси яких найближчим часом будуть вичерпані.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 574 «Про впровадження штрихового кодування товарів» (далі – постанова № 574) запроваджено маркування суб'єктами господарювання товарів, які виробляються або реалізуються в Україні, штриховими кодами.

Відповідно до постанови № 574 наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 20.08.2002 № 255, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.09.2002 за № 733/7021, затверджено Положення про штрихове кодування товарів.

Враховуючи що штрихове кодування товарів впроваджено вже понад 20 років, на сьогодні всі товари вітчизняного та зарубіжного виробництва, які реалізуються у роздріб, мають відповідне штрихкове маркування. Такий стан речей дозволяє безперешкодно використовувати переваги інформаційних технологій та провадити у практичну площину курс на «діджиталізацію» та «країну у смартфоні», зокрема у сфері роздрібної торгівлі, громадського харчування та послуг.

Виробниками касової техніки у багатьох моделях реєстраторів розрахункових операцій вже передбачено наявність зчитувача штрихкодів товарів та передачу інформації про товар до сервера, який веде облік руху товарів.

Наявність зчитувача штрихкодів товарів сприяє прискоренню проведення розрахунків зі споживачами за товари, уникненню неумисних або умисних помилок касира під час ручного набору коду товару на клавіатурі реєстратора розрахункових операцій, прискоренню обслуговування покупців та підвищенню якості їх обслуговування і зменшенню черг, що матиме наслідком збільшення торгового обороту суб'єктів господарювання.

Зчитування під час продажу через реєстратори розрахункових операцій товарів їх штрихового коду та відображення його цифрового значення на розрахункових документах сприятиме моніторингу проходження товару від імпортера або виробника до роздрібного покупця, своєчасному реагуванню на реалізацію товарів контрабандного чи контрафактного походження, що стане на заваді реалізації сумнівних товарів, забезпечить додаткові надходження до бюджету та захистить сумлінних вітчизняних виробників і роздрібних продавців від недобросовісної конкуренції.

З метою забезпечення реалізації положень Закону № 128 підготовлено проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13», яким пропонується внести зміни до форм і змісту існуючих розрахункових документів, доповнити новою формою фіскального касового чека за операцією з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів, а також надати суб'єктам господарювання можливість відображення у чеках штрихового коду товару, який зазначатиметься у випадках, передбачених чинним законодавством, а у разі непередбачення – за бажанням платника.

Дія проєкту наказу поширюється на платників податків (юридичних та фізичних осіб – підприємців), які здійснюють розрахункові операції з оформленням розрахункових документів, що створюються зареєстрованими у контролюючих органах реєстраторами розрахункових операцій, та на підприємців, які вирішать застосовувати програмні реєстратори розрахункових операцій з оформленням рахункових документів, що створюватимуться програмними реєстраторами розрахункових операцій (далі – програмні РРО) та будуть зареєстровані у контролюючих органах платниками податків після набрання чинності Закону № 128.

Станом на 01.12.2019 у контролюючих органах зареєстровано 299 тис. РРО (фізичними особами-підприємцями – 108 тис., юридичними особами – 191 тис.) на 112 тис. платників податків (79 тис. – фізичних осіб-підприємців, 33 тис. – юридичних осіб).

Враховуючи зміни у податковому законодавстві щодо обов'язкового застосування РРО при здійсненні ризикових видів діяльності, передбачається, що починаючи з 01.10.2020 у

контролюючих органах суб'єктами господарювання, які перебувають на спрощеній системі оподаткування, буде зареєстровано близько 490 тисяч програмних РРО, а з 01.01.2021 – 780 тис. РРО.

Основні групи (підгрупи), на які впливає проблема:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Врегулювання зазначених питань не може бути здійснено за допомогою:
ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;
чинних регуляторних актів, оскільки їх редакція не дає змоги виконати вимоги Закону № 128.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою підготовки проєкту наказу є надання платникам податків при здійсненні розрахункових операцій можливості використання нових форм розрахункових документів, в тому числі створення електронних розрахункових документів.

Поставлена мета досягається шляхом внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 року № 13 «Про затвердження Положення про форму та зміст розрахункових документів, Порядку подання звітності, пов'язаної із використанням книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок), форми № ЗВР-1 Звіту про використання книг обліку розрахункових операцій (розрахункових книжок)», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 11.02.2016 за № 220/28350 та Положення про форму та зміст розрахункових документів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Необхідність у внесенні змін до Положення передбачено пунктом 2 розділу II Прикінцеві та перехідні положення Закону № 128.

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Затвердити зміни до Положення про форму і зміст розрахункових документів, зокрема щодо забезпечення можливості використання програмних РРО, а також створення електронних розрахункових документів як класичними так і програмними РРО
Альтернатива 2	Залишити без змін Положення про форму і зміст розрахункових документів, залишення можливості використовувати лише класичні РРО та позбавлення можливості суб'єктів господарювання використовувати програмні РРО

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	1. Реалізація норм чинного законодавства з питань проведення розрахункових операцій та застосування реєстраторів розрахункових операцій: забезпечить ліквідацію існуючої невідповідності у правовому регулюванні; сприятиме довірі до державних інститутів, оскільки буде виконано вимоги норм чинного законодавства; впровадження у господарську діяльність суб'єктів господарювання сучасних програмних реєстраторів розрахункових операцій та електронних розрахункових документів; 2. Підвищення інвестиційної привабливості України за рахунок створення умов для покращення ведення бізнесу.	Витрати ДПС щодо впровадження програмних РРО та електронних розрахункових документів відбуватимуться в межах фінансування ДПС на 2019 та 2020 роки. <i>Довідково:</i> На виконання вимог Закону № 128 в частині забезпечення безкоштовного програмного рішення для програмних реєстраторів розрахункових операцій за посиланням https://prrosto.kmu.gov.ua розпочато тестування такого програмного рішення. Станом на 20.01.2020 подано заявки щодо участі у тестуванні 2401 заінтересованою у тестуванні особою, з яких: 1681, або 70 відс., виявлено зацікавленість щодо застосування програмного рішення, адаптованого до інформаційної системи Android, та 720, або 30 відс., – адаптованого до інформаційної системи IOS.
Альтернатива 2	Відсутні	Не дасть змоги виконати вимоги Закону № 128, та призведе до: залишення існуючої прогалини в правовому регулюванні; недовіри до державних інститутів, оскільки самою державою не виконано вимоги законодавства; проблем з впровадженням у господарську діяльність суб'єктів господарювання програмних РРО та електронних розрахункових документів.

3. Проект наказу розповсюджується на сферу інтересів громадян

Вид	Вигоди	Витрати
-----	--------	---------

альтернативи		
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта забезпечить: захист інтересів покупців щодо товару неналежної якості, а також захисту інтересів покупців (громадян) у судовому порядку (за необхідності); можливість громадян – покупців користуватися сучасними електронними пристроями та засобами, що поєднують в собі високі технології для отримання розрахункових документів, ідентифікувати їх в електронній системі обліку розрахункових документів контролюючого органу.	Витрати громадян відсутні
Альтернатива 2	Відсутні. Покупці позбавляються можливості отримувати розрахункові документи в зручній для них формі, зокрема в електронній.	Можуть бути обмежені права покупців користуватися сучасними електронними пристроями та засобами, що поєднують в собі високі технології для отримання розрахункових документів, ідентифікувати їх в електронній системі обліку розрахункових документів контролюючого органу.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Загальна кількість зареєстрованих платників, які мають застосовувати РРО з 01.01.2021 (за основними КВЕД) становить 959,7 тис. осіб), але для розрахунку прогнозованої кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію Законів № 129 та № 128, взято кількість активних платників податків (здійснюють діяльність, подають звітність до контролюючих органів) за основними КВЕД:

Всього: (тис. осіб)	з них платники єдиного податку перебувають:	
	перебувають на II групі	перебувають на III групі
781,5	378,8	402,7

Розподіл зазначених суб'єктів господарювання на великих, середніх, малих та мікропідприємств вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів незалежно від форми власності та рівня доходу.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Дає можливість суб'єктам господарювання:	Враховуючи, що проектом наказу передбачається, що

виконати вимоги чинного законодавства; запобігти зловживанням (безпідставним претензіям) з боку непорядних покупців щодо придбаних/ніби то придбаних ними товарів; можливість використовувати програмні РРО, як альтернативу класичним, а також безкоштовне програмне рішення для виконання вимог Закону № 128 щодо програмних РРО.

вимоги до форми і змісту розрахункових документів, зокрема, в частині створення електронних розрахункових документів та інших додаткових реквізитів чеків не поширюються на розрахункові документи, що створюються РРО, версії внутрішнього програмного забезпечення яких включені до Державного реєстру РРО та які перебували на обліку в контролюючих органах до дня набрання чинності цим наказом, а для РРО, які включені до Державного реєстру РРО та які не перебували на обліку в контролюючих органах до дня набрання чинності цим наказом надається річний термін для їх доопрацювання виробниками, то СГ не матимуть додаткових витрат на створення розрахункових документів за новими формами.

У разі використання ПРРО суб'єкти господарювання зможуть завантажувати безкоштовне програмне рішення на наявні у них пристрої (смартфони, планшети) для використання в якості ПРРО, крім того, майже всі пристрої мають можливість сканування товарів без придбання окремого сканеру.

Довідково:

Сумарні витрати для СГ у разі використання ПРРО складуть 3 136 314 954,08 грн.

При цьому, у разі використання наявних у СГ пристроїв на які може бути встановлено безкоштовне програмне забезпечення, а також програми для зчитування штрих-кодів, користування у господарській діяльності інтернетом, додаткові витрати на використання програмних РРО становитимуть біля 120,00 грн. на рік.

Альтернатива 2	Відсутні	На відміну від альтернативи 1: 1) призведе до виникнення непорозумінь між контролюючими органами та платниками податку в частині виконання вимог Закону № 128; 2) у суб'єктів господарювання не буде можливості видавати покупцям при проведенні розрахункових операцій розрахункових документів, які б відповідали вимогам діючого законодавства. <i>Довідково:</i> Загальна сума витрат СГ на виконання вимог законодавства щодо обов'язкового використання РРО при здійсненні ризикових видів діяльності без надання можливості використовувати ПРРО складе 8 905 929 721,52 грн. у перший рік та 3 373 427 441,80 грн. щорічно в подальшому.
----------------	----------	---

- Різниця у витратах за Альтернативою 1 та Альтернативою 2 відрізняється майже втричі на користь Альтернативи 1.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	3	Альтернатива 1 дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання.
Альтернатива 2	1	Альтернатива 2 не дає змоги: 1) реалізувати вимоги Закону № 128 2) досягнути поставлених цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у
--------------------------	-------------------	--------------------	---

			рейтингу
Альтернатива 1	Реалізація норм чинного законодавства з питань проведення розрахункових операцій та застосування реєстраторів розрахункових операцій: забезпечить ліквідацію існуючої невідповідності у правовому регулюванні; сприятиме довірі до державних інститутів, оскільки буде виконано вимоги норм чинного законодавства; впровадження у господарську діяльність суб'єктів господарювання сучасних програмних реєстраторів розрахункових операцій та електронних розрахункових документів; підвищення інвестиційної привабливості України; захист інтересів покупців щодо товару неналежної якості, а також захисту інтересів покупців (громадян) у судовому порядку (за необхідності); можливість громадян – покупців користуватися сучасними інноваційними пристроями та засобами для отримання розрахункових документів, ідентифікувати їх в електронній системі обліку розрахункових	Впровадження програмних РРО та електронних розрахункових документів відбуватимуться в межах фінансування ДПС на 2019 та 2020 роки. Доопрацювання наявних РРО в більшості випадків не потрібно або за необхідності буде проведено виробниками/центрами сервісного обслуговування РРО у рамках укладених між суб'єктами господарювання – користувачами РРО та центрами сервісного обслуговування договорів. Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) не потрібно, оскільки платники можуть завантажувати безкоштовне програмне рішення на наявні у них пристрої (смартфони, планшети) для використання в якості програмних РРО	Є найоптимальнішим серед запропонованих альтернатив, оскільки прийняття проекту наказу: надасть змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання; не потребує додаткових витрат громадян та суб'єктів господарювання; дасть можливість суб'єктам господарювання використовувати наряду із класичними РРО програмні РРО.

	документів контролюючого органу.		
Альтернатива 2	Відсутні.	Загальна сума витрат – 8 905 929 721,52 грн. у перший рік та 3 373 427 441,80 грн. щорічно в подальшому. У разі відсутності нормативно-правового акта не буде досягнуто цілей державного регулювання.	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проєкту наказу, яким буде забезпечено:

створення нормативної бази для забезпечення розрахункових операцій з використанням запроваджених Законом № 128 норм щодо програмних РРО та електронних касових чеків;

внесення змін до форм та змісту розрахункових документів необхідних при здійсненні розрахункових операцій;

виконання вимог законодавства щодо захисту інтересів покупців (громадян) щодо товару неналежної якості.

Заходи, які необхідно здійснити для реалізації зазначених цілей:

У разі прийняття СГ рішення щодо використання ПРРО для здійснення розрахункових операцій такому СГ потрібно буде лише здійснити загальні дії щодо реєстрації ПРРО та програмування товарів, які будуть реалізовуватись. Використання безкоштовного програмного рішення для ПРРО вже передбачатиме створення розрахункових документів за оновленою формою та змістом, тому додаткові дії не потрібні.

Виробники (постачальники) класичних РРО версії внутрішнього програмного забезпечення яких включені до Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій та які не перебували на обліку в контролюючих органах до дня набрання чинності проєктом наказу будуть зобов'язані до 19.04.2021 доопрацювати такі РРО відповідно до статті 12 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» з метою забезпечення можливості виконання всіх вимог до форми і змісту розрахункових документів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проєкту наказу не передбачає фінансових витрат з боку державних органів та, відповідно додаткових видатків бюджету.

Фінансування для розробки програмного забезпечення здійснюється в межах фінансування ДПС.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання довідково наведено в додатках до АРВ.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії є необмеженим, оскільки норми нормативно-правових актів, на виконання вимог яких розроблено проект, мають необмежений термін дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до бюджету в разі прийняття регуляторного акта	Прийняття цього наказу не впливатиме на розмір надходжень до бюджету
Кількість платників, на яких поширюється дія акта	Дія регуляторного акта поширюється на понад 112 тис. суб'єктів господарювання усіх форм власності, які у своїй діяльності застосовують РРО
Час та кошти, витрачені платниками податків на реалізацію регуляторного акта	Реалізація проекту наказу потребує мінімальних часових витрат, необхідних для ознайомлення з новим нормативно-правовим актом. Витрати суб'єктів господарювання – платників податку, які можуть виникнути внаслідок дії регуляторного акта, не перевищують стандартних витрат на ведення господарської діяльності до введення в дію нормативно-правового акта.
Рівень поінформованості платників податків	Рівень поінформованості платників податків – користувачів РРО/ПРРО щодо основних положень наказу є високим, оскільки наказ оприлюднено на офіційному вебпорталі Мінфіну, а перед цим тривало широке обговорення у суспільстві положень Закону № 128, на виконання вимог якого підготовлено проект наказу.

За результатами відстеження регуляторного акта розробником визначаються такі показники:

Загальна кількість зареєстрованих платниками податку РРО.	Показник буде наведено під час здійснення відстеження результативності регуляторного акта шляхом проведення аналізу кількості зареєстрованих платниками податку РРО.
Кількість суб'єктів господарювання, якими зареєстровано програмні РРО.	Показник буде наведено під час здійснення відстеження результативності регуляторного акта шляхом проведення аналізу кількості зареєстрованих платниками податку програмних РРО.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись шляхом здійснення статистичного аналізу на основі офіційних даних Державної податкової служби України, отриманих з баз даних ДПС.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись через рік після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього наказу.

Повторне відстеження буде здійснюватися не пізніше ніж протягом двох років з дня набрання чинності наказом.

Відповідальним виконавцем заходів щодо відстеження результативності наказу визначити Міністерство фінансів України.

В.о. Міністра фінансів України

24 лютого 2020 р.

Юрій ГЕЛЕТІЙ

М-Тест

пов'язаний з виконанням суб'єктами господарювання малого підприємництва вимог законодавства щодо здійснення розрахункових операцій на прикладі використання програмних РРО (Альтернатива 1)

1. Консультації з представниками малого підприємництва, які здійснюють торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами щодо оцінки впливу регулювання

Збір інформації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів господарської діяльності та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено з 22 жовтня 2019 по 30 січня 2020 року в рамках засідань робочої групи з розробки та вдосконалення нормативно-правових актів з питань застосування реєстраторів розрахункових операцій при Міністерстві фінансів України.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо))	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	обговорення та інші прямі консультації із підприємцями, бізнес-асоціаціями та експертами (Європейська Бізнес Асоціація, Інтернет Асоціація України, Спілка Українських Підприємців, Асоціація «Українські електроніка, комп'ютери, касові апарати», Економічна експертна платформа, ТОВ КТД Освіта, Американська торгівельна палата в Україні, СУП, ТОВ "Екселіо Трейд", Асоціація учасників валютного ринку України, компанія А5, ID-HUB, представники проєктів «Смарт каса» та «Мій бізнес Lite», ПАТ «Ощадбанк», ТОВ «Укртрімекс», ДП СВЦ, ТОВ «Систем Продакшн», АТКБ «Приватбанк», компанії «ЕВО», «АВІАС», «Укртатнафта»)	22	За результатами обговорень з представниками суб'єктів господарювання було досягнуто згоди про необхідність внесення змін до діючих Порядків реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги); реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями для забезпечення можливості створення електронних розрахункових документів, а також, з метою забезпечення умов для запровадження програмних РРО, затвердити нові порядки та форми документів, які регулюватимуть процес

		реєстрації та застосування програмних РРО. Отримано інформацію про: використання сканерів штрих-кодів при здійсненні програмування та реалізації товарів; вартість адміністративних процедур щодо виконання регулювання ; організаційні дії щодо виконання вимог регулювання; витрати на ведення необхідної документації.
--	--	--

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів господарювання:

Кількість суб'єктів господарювання - ФОП, які застосовуватимуть РРО з 01.01.2021 становитиме – близько 781,5 тис. осіб в тому числі платники єдиного податку, які перебувають на II та III групах: 378,8 тис. осіб та 402,7 тис. осіб, відповідно.

3. Розрахунок витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів господарювання щодо виконання регулювання та звітування				
№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік упровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за 5 років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання: 2 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання на: пошук необхідної інформації з сайту контролюючого органу; *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати)	56,62 грн.	0,00 грн.	56,62 грн.

2	Процедури організації виконання вимог регулювання 2 год. (час який витрачається на організацію виконання вимог закону, зокрема, реєстрація ПРРО, отримання сертифікату надавача довірчих послуг, програмування товарів (300 товарних позицій можуть бути запрограмовані при скануванні за 5 хвилин (1сек.х300)) *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати	56,62 грн.	0,00 грн.	56,62 грн..
3	Інші процедури: придбання пристрою (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 1500 грн.; придбання сканеру для зчитування штрих-кодів (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 500,00 грн.; принтер (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 700, 00 грн.; передача інформації по дротових або бездротових каналах зв'язку – 1200,00грн.	3900,00 грн.*	1200,00 грн.*	3900,00грн.*
	Разом, грн.	4013,24 грн.	1200,00 грн.	4013,24 грн.
	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць з 01.01.2021	781 492	781 492	-
	Сумарно, грн.	3 136 314 954,08 грн.	937 790 400,00 грн.	

*для розрахунку взято максимальну суму витрат, однак, у разі використання наявних у СГ пристроїв на які може бути встановлено безкоштовне програмне забезпечення, а також програми для зчитування штрих-кодів, користування у господарській діяльності інтернетом, витрати СГ на інші процедури будуть відсутні.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Оскільки вимоги щодо запровадження програмних РРО в яких фіскальні функції реалізовуватимуться через фіскальний сервер контролюючого органу з можливістю використання безкоштовного програмного рішення визначені Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-IX «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг», бюджетні витрати при розробці підзаконних нормативних актів не розраховуються.

Адміністрування Державною податковою службою України регулювання діяльності суб'єктів господарювання, зокрема малого підприємництва, після набуття чинності регуляторним актом не змінюється.

Підходи контролюючих органів до суб'єктів господарювання (великого, середнього та малого підприємництва) лишаються незмінними незалежно від впровадження чи не впровадження регуляторного акту, витрати на утримання органів ДПС, зокрема на контроль за суб'єктами господарювання, яких стосується регуляторний акт, лишаються незмінними та у межах, визначених бюджетом. Додаткових витрат немає.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання на основі запропонованих змін

Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання при максимальних розрахунках – 3 136 314 954,08 грн.

У разі використання наявних у СГ пристроїв на які може бути встановлено безкоштовне програмне забезпечення, а також програми для зчитування штрих-кодів, користування у господарській діяльності інтернетом, додаткові витрати на використання програмних РРО становитимуть біля 120,00 грн. на рік, що сумарно складає – 93 779 040,00 грн., що свідчить про можливість здійснення господарської діяльності з найменшими витратами для СГ.

5. Розробка корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2019 № 892 утворено Координаційну раду з питань розвитку мікропідприємництва та малого підприємництва в межах діяльності якої ведеться активна роз'яснювальна робота щодо запроваджених законами № 128 та №129 змін у сфері розрахункових операцій, а також напрацьовуються зміни до законодавства щодо забезпечення сприятливих умов для діяльності фізичних осіб-підприємців.

М-Тест

пов'язаний з виконанням суб'єктами господарювання малого підприємництва вимог законодавства щодо здійснення розрахункових операцій на прикладі використання класичного РРО (Альтернатива 2)

1. Консультації з представниками малого підприємництва, які здійснюють торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами щодо оцінки впливу регулювання
Збір інформації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів господарської діяльності та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено з 22 жовтня 2019 по 30 січня 2020 року в рамках засідань робочої групи з розробки та вдосконалення нормативно-правових актів з питань застосування реєстраторів розрахункових операцій при Міністерстві фінансів України.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо))	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	обговорення та інші прямі консультації із підприємцями, бізнес-асоціаціями та експертами (Європейська Бізнес Асоціація, Інтернет Асоціація України, Спілка Українських Підприємців, Асоціація «Українські електроніка, комп'ютери, касові апарати», Економічна експертна платформа, ТОВ КТД Освіта, Американська торгівельна палата в Україні, СУП, ТОВ "Екселіо Трейд", Асоціація учасників валютного ринку України, компанія А5, ID-HUB, представники проектів «Смарт каса» та «Мій бізнес Lite», ПАТ «Ощадбанк», ТОВ «Укртрімекс», ДП СВЦ, ТОВ «Систем Продакшн», АТКБ «Приватбанк», компанії «ЕВО», «АВІАС», «Укртатнафта»)	22	За результатами обговорень з представниками суб'єктів господарювання було досягнуто згоди про необхідність внесення змін до діючих Порядків реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги); реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями для забезпечення можливості створення електронних розрахункових документів, а також, з метою забезпечення умов для запровадження програмних РРО, затвердити нові порядки та форми документів, які регулюватимуть процес

		реєстрації та застосування програмних РРО. Отримано інформацію про: використання сканерів штрих-кодів при здійсненні програмування та реалізації товарів; вартість адміністративних процедур щодо виконання регулювання ; організаційні дії щодо виконання вимог регулювання; витрати на ведення необхідної документації.
--	--	--

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів господарювання:

Кількість суб'єктів господарювання - ФОП, які застосовуватимуть РРО з 01.01.2021 становитиме – близько 781,5 тис. осіб в тому числі платники єдиного податку, які перебувають на II та III групах: 378,8 тис. осіб та 402,7 тис. осіб, відповідно.

3. Розрахунок витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів господарювання щодо виконання регулювання та звітування				
№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік упровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за 5 років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: 2 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання на: пошук необхідної інформації з сайту контролюючого органу; *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати)	56,62 грн.	56,65 грн.	283,25 грн.

2	Процедури організації виконання вимог регулювання 24 год (час який витрачається на організацію виконання вимог закону, зокрема, укладення договору з ЦСО, реєстрація РРО, введення його в експлуатацію та встановлення, яке здійснюється ЦСО та займає від 2 до 5 робочих днів, тому взято в середньому – 3 робочих дні) *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати	679,44 грн.	0,00 грн.	679,44 грн.
3	Інші процедури: Придбання РРО – 5100,00 грн.; обслуговування ЦСО, програмування товарів – 1920 грн/рік, придбання сканеру для зчитування штрих-кодів (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 500,00 грн.; касова стрічка – 180, 00 грн.; передача інформації по дротових або бездротових каналах зв'язку – 2160,00грн.; навчання/підвищення кваліфікації персоналу – 800,00 грн.(400, 00 грн. x 2 особи)	10660,0 грн.	4260,00 грн.	27700,00 грн.
	Разом, грн.	11396,06 грн.	4316,65 грн.	28662,69 грн.
	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць з 01.01.2021	781 492	781 492	
	Сумарно, грн.	8 905 929 721,52 грн.	3 373 427 441,80 грн.	

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Оскільки вимоги щодо запровадження програмних РРО в яких фіскальні функції реалізовуватимуться через фіскальний сервер контролюючого органу з можливістю використання безкоштовного програмного рішення визначені Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-IX «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг», бюджетні витрати при розробці підзаконних нормативних актів не розраховуються.

Адміністрування Державною податковою службою України регулювання діяльності суб'єктів господарювання, зокрема малого підприємництва, після набуття чинності регуляторним актом не змінюється.

Підходи контролюючих органів до суб'єктів господарювання (великого, середнього та малого підприємництва) лишаються незмінними незалежно від впровадження чи не впровадження регуляторного акту, витрати на утримання органів ДПС, зокрема на контроль за суб'єктами господарювання, яких стосується регуляторний акт, лишаються незмінними та у межах, визначених бюджетом. Додаткових витрат немає.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання на основі запропонованих змін

Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання становитимуть - 8 905 929 721,52 грн. у перший рік та 3 373 427 441,80 грн. щорічно в подальшому.

5. Розробка корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2019 № 892 утворено Координаційну раду з питань розвитку мікропідприємництва та малого підприємництва в межах діяльності якої ведеться активна роз'яснювальна робота щодо запроваджених законами № 128 та №129 змін у сфері розрахункових операцій, а також напрацьовуються зміни до законодавства щодо забезпечення сприятливих умов для діяльності фізичних осіб-підприємців.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства фінансів України
«Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України
від 14 червня 2016 року № 547»

I. Визначення проблеми

Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-IX «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг» (далі – Закон № 128) внесено зміни до Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265), що створило правові підстави для запровадження, зокрема:

програмних реєстраторів розрахункових операцій (далі – програмний РРО) як альтернативи класичним реєстраторам розрахункових операцій (далі – РРО);

розрахункового документа, фіскального звітного чеку, фіскального звіту, створеного програмним РРО та/або РРО в електронній формі;

фіскального сервера контролюючого органу, засобами програмного забезпечення якого здійснюється реєстрація програмних РРО, електронних розрахункових документів, фіскальних звітних чеків та фіскальних звітів, створених програмними РРО;

одночасно із технологією Національного банку, що забезпечує захист інформації про проведені розрахункові операції, застосування кваліфікованого електронного підпису, кваліфікованої електронної позначки часу з дотриманням вимог Закону України «Про електронні довірчі послуги» та/або інших дозволених в Україні засобів захисту інформації, передбачених законодавством.

Законодавчо встановлено, що:

контролюючий орган забезпечує безкоштовне програмне рішення, а інтеграція будь-якого іншого програмного РРО з інформаційною системою контролюючого органу забезпечується через програмний інтерфейс (API), розміщений у вільному, відкритому доступі, що також забезпечується контролюючим органом;

програмні РРО реєструються фіскальним сервером контролюючого органу і обліковуються у реєстрі програмних РРО, що ведеться ДПС;

розрахункові документи, фіскальні звітні чеки та фіскальні звіти, що створюються програмними РРО реєструються на фіскальному сервері контролюючого органу;

розрахункові документи, що надаються покупцеві як підтвердження факту здійснення розрахункової операції, можуть бути створені програмним РРО та РРО в паперовій та/або електронній формі (у тому числі, але не виключно, з відтворенням на дисплеї РРО чи дисплеї пристрою, на якому встановлений програмний РРО QR-коду, який дозволяє особі здійснювати його зчитування та ідентифікацію із розрахунковим документом за структурою даних, що в ньому міститься, та/або надсиланням електронного розрахункового документа на наданий такою особою абонентський номер або адресу електронної пошти;

на період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером контролюючого органу програмний РРО може працювати в режимі офлайн, що може тривати не більше 36 годин та не більше 168 годин протягом календарного місяця, і створювати електронні розрахункові документи, яким присвоюються фіскальні номери із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу;

на період виходу з ладу програмного РРО проведення розрахункових операцій не здійснюється до моменту усунення несправностей;

у разі виявлення несправностей програмного РРО протягом дня, в якому виявлено несправність, суб'єкт господарювання засобами телекомунікацій має повідомити про це контролюючий орган, виробника програмного РРО та/або центр сервісного обслуговування

(за наявності) за формою, встановленою Мінфіном;

у разі проведення розрахункових операцій у період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером контролюючого органу протягом години після відновлення такого зв'язку повідомити контролюючий орган засобами телекомунікацій про час і дату початку та завершення проведення розрахункових операцій у цей період за формою, встановленою Мінфіном.

Протягом години після встановлення зв'язку із фіскальним сервером контролюючого органу здійснюється передача копій створених програмним реєстратором розрахункових операцій розрахункових документів з присвоєними їм у режимі офлайн фіскальними номерами до фіскального сервера контролюючого органу. Такі розрахункові документи мають бути передані до моменту передачі електронного фіскального звіту, електронного фіскального звітного чека за день, коли були сформовані такі розрахункові документи;

контролюючий орган на запит покупця через Електронний кабінет, що функціонує відповідно до статті 42¹ Податкового кодексу України, щодо перевірки справжності та достовірності розрахункового документа надає інформацію про суб'єкта господарювання, господарську одиницю та зарезервований фіскальний номер розрахункового документа;

суб'єкти господарювання, які у зв'язку із застосуванням програмних РРО вирішили відмовитися від застосування РРО, строк служби яких не закінчився, мають скасувати реєстрацію таких РРО у порядку, встановленому Мінфіном.

Закон № 128 не встановлює обмежень для суб'єктів господарювання щодо застосування ними програмних РРО чи РРО, або одночасного їх використання, застосування безкоштовного програмного рішення контролюючого органу чи будь-якого іншого, що буде запропоноване ринком.

Отже, такий вибір залишається за суб'єктом господарювання, виходячи з його функціональних та технологічних потреб, фінансових можливостей.

Статтями 5, 7 Закону № 265 зі змінами, внесеними Законом № 128, встановлено, що:

порядок визначення діапазону, видачі, резервування, використання фіскальних номерів, що присвоюються електронним розрахунковим документам під час роботи програмного РРО в режимі офлайн, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (далі – Мінфін);

порядок реєстрації, опломбування та застосування РРО, реєстрації і ведення реєстру програмних РРО, а також застосування програмних РРО, у тому числі на період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером контролюючого органу (в режимі офлайн), що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), та операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів, встановлюється Мінфіном;

Зазначені зміни до Закону № 265 набирають чинності з квітні 2020 року. Механізм реєстрації та застосування програмних РРО на тепер відсутній.

Реалізувати своє право на застосування програмних РРО суб'єкти господарювання зможуть лише після їх реєстрації у контролюючому органі із відповідним занесенням даних про зареєстрований програмний РРО до відповідного реєстру.

Чинний наказ Міністерства фінансів України від 14.06.2016 № 547 «Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 05.07.2016 за № 918/29048 (далі – наказ № 547) регулює питання реєстрації та застосування РРО.

Розв'язання зазначених питань, пов'язаних із запровадженням програмних РРО та електронних розрахункових документів, електронних звітних чеків та електронних звітів, можливо здійснити шляхом внесення змін до чинного нормативно-правового акта (наказу № 547) та не може бути здійснене за допомогою ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовим актом.

Таблиця 1

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	

*Питому вагу суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу (за винятком платників єдиного податку першої групи).

Наведемо деякі показники, на які у майбутньому впливатимуть запропоновані процеси регулювання.

Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання, які обліковуються контролюючими органами, станом на 01.12.2019*:

Таблиця 2

Кількість суб'єктів господарювання**			млн
Всього	Юридичних осіб	Фізичних осіб – підприємців	
3,42	1,50	1,92	

* Без врахування ВЕЗ Крим.

** Кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, у розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів незалежно від форми власності та рівня доходу.

Слід також зазначити, що відповідно до Закону України від 20 червня 2019 року № 129-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг» (далі – Закон № 129) запроваджується обов'язок щодо використання РРО суб'єктами господарювання – ФОП, які перебувають на спрощеній системі оподаткування, крім ФОП, які є платниками єдиного податку I групи.

*Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання – ФОП, які перебувають на спрощеній системі оподаткування та застосовують РРО станом на 01.01.2020.

Таблиця 3

Всього: (тис. осіб)	з них платники єдиного податку:	
	II групи	III групи
17,5	11,8	5,7

В умовах дії Закону № 129 до 01 січня 2021 року умови застосування РРО для ФОП не змінюються, за виключенням ризикових сфер діяльності, для яких РРО запроваджується з 01 жовтня 2020 року.

З 01 жовтня 2020 року під дію Закону № 129 підпадають ФОП, які здійснюють реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання платних послуг у сфері охорони здоров'я.

З 01 жовтня 2020 року до 01 січня 2021 року - ФОП, які здійснюють інтернет-торгівлю (надання послуг через Інтернет), торгівлю ювелірними виробами, складними побутовими

товарами, що підлягають гарантійному ремонту, текстилем, уживаними товарами в магазинах, лікарськими засобами та виробами медичного призначення, ФОП діяльність яких пов'язана із ресторанним, туристичним, готельним бізнесом, якщо така діяльність є іншою, ніж визначена пунктом 11 статті 9 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

РРО для всіх ФОП крім I групи запроваджується з 01.01.2021.

При цьому таким ФОП надається можливість застосовувати програмні РРО.

Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання - ФОП, які застосовуватимуть РРО з 01.10.2020

Таблиця 4

Всього: (тис. осіб)	з них:	
	перебувають на II групі	перебувають на III групі
492	345	147

Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання - ФОП, які застосовуватимуть РРО з 01.01.2021

Таблиця 5

Всього: (тис. осіб)	з них платники єдиного податку перебувають:	
	перебувають на II групі	перебувають на III групі
781,5	378,8	402,7

*Для розрахунку прогнозованої кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію Законів № 129 та № 128, взято кількість активних платників податків (здійснюють діяльність, подають звітність до контролюючих органів) за основними КВЕД. Загальна кількість зареєстрованих платників, які мають застосовувати РРО з 01.01.2021 (за основними КВЕД) становить 959,7 тис. осіб).

Реалізація проєкту акта дозволить усім суб'єктам господарювання, на яких розповсюджується обов'язок здійснювати розрахункові операції у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг у готівковій та/або безготівковій формі, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу із застосуванням програмних РРО та/або РРО (за власним вибором суб'єкта господарювання).

Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання, які зареєстрували РРО, станом на 01.12.2019:

Таблиця 6

Кількість суб'єктів господарювання*		
Всього	Юридичних осіб	Фізичних осіб – підприємців
112 068	32 583	79 485

* Кількість суб'єктів господарювання, які зареєстрували РРО та підпадають під дію регулювання, у розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів незалежно від форми власності та рівня доходу.

Інформація щодо кількості РРО, що зареєстровані суб'єктами господарювання, станом на 01.12.2019:

Таблиця 7

Кількість РРО*		
Всього	Юридичними особами	Фізичних осіб – підприємців
299 312	191 334	107 978

* Кількість зареєстрованих РРО у розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів незалежно від форми власності та рівня доходу.

Інформація щодо кількості суб'єктів господарювання, які зареєстрували РРО протягом 2019 року

Таблиця 8

Кількість суб'єктів господарювання*		
Всього	Юридичних осіб	Фізичних осіб – підприємців
33 708	9 047	24 661

Інформація щодо кількості РРО, що зареєстровані суб'єктами господарювання протягом 2019 року:

Таблиця 9

Кількість РРО*		
Всього	Юридичними особами	Фізичних осіб – підприємців
72 818	41 519	31 299

* Кількість зареєстрованих РРО у розрізі великих, середніх, малих та мікропідприємств вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів незалежно від форми власності та рівня доходу.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою підготовки проєкту акта є надання платникам можливості використання в господарській діяльності програмних РРО, як альтернативи класичним РРО, а також можливості створення електронних розрахункових документів.

Поставлена мета досягається шляхом внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14.06.2016 № 547 «Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05.07.2016 за №918/29048:

- в частині забезпечення умов для запровадження програмних РРО шляхом затвердження:

Порядку реєстрації, ведення реєстру та застосування програмних реєстраторів розрахункових операцій;

Порядку визначення діапазону, видачі, резервування, використання фіскальних номерів, що присвоюються електронним розрахунковим документам під час роботи програмного реєстратора розрахункових операцій в режимі офлайн;

форми Заяви про реєстрацію програмного реєстратора розрахункових операцій (ф. № 1-ПРРО);

форми Повідомлення про виявлення несправностей програмного реєстратора розрахункових операцій (ф. № 2-ПРРО);

форми Повідомлення про відкриття/закриття зміни програмним реєстратором розрахункових операцій (ф. № 3-ПРРО);

форми Повідомлення про проведення розрахункових операцій у період відсутності зв'язку між програмним реєстратором розрахункових операцій та фіскальним сервером (ф. № 4-ПРРО);

- в частині забезпечення можливості створення електронних розрахункових документів шляхом доопрацювання:

Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги);

Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Затвердити зміни до наказу Міністерства фінансів України від 14.06.2016 № 547 «Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій» та надати можливість суб'єктам господарювання використовувати програмні РРО та створювати електронні розрахункові документи
Альтернатива 2	Залишити без змін наказ Міністерства фінансів України від 14.06.2016 № 547 «Про затвердження порядків щодо реєстрації реєстраторів розрахункових операцій та книг обліку розрахункових операцій» в зв'язку з чим суб'єкти господарювання, що здійснюватимуть ризикові види діяльності, починаючи з 01.10.2020, зобов'язані будуть використовувати лише класичні РРО

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Детінізація обігу готівкових коштів, зменшення корупційних ризиків при адмініструванні податків та зборів, залучення більшої кількості суб'єктів господарювання до застосування РРО та створення таким чином рівних конкурентних умов для ведення господарської діяльності. Виведення з тіньового обігу частки готівкових розрахунків та «відбілювання» обігу товарів, що реалізуються без офіційного відображення тими суб'єктами господарювання, які чинним законодавством не звільнені від обов'язку застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, проте їх не використовують. Фіскалізація розрахункових операцій, що проводяться через програмні РРО на фіскальному	Фінансування витрат на створення та технічну підтримку фіскального сервера, розробку безкоштовного клієнтського програмного забезпечення для продавця, вдосконалення функціоналу Електронного кабінету, доопрацювання публічного API Електронного кабінету та Єдиного вікна подання електронної звітності, призначеного для інтегрування процесів взаємодії ІТС ДПС з програмними РРО. Реалізація акта не потребує окремого фінансування з державного та місцевого бюджетів та буде здійснюватись за рахунок виділених коштів та в межах встановленого фінансування на поточний та наступний роки. Реєстрація програмного РРО не потребує окремих витрат на оплату праці персоналу ДПС, задіяного до

	сервері контролюючого органу, дозволить легалізувати розрахункові операції. Приведення у відповідність до Закону № 128 чинних порядків реєстрації та застосування РРО, спрощення процедури реєстрації та застосування РРО.	виконання реєстраційної функції, оскільки вона повністю автоматизується. На виконання вимог Закону № 128 в частині забезпечення безкоштовного програмного рішення для програмних реєстраторів розрахункових операцій за посиланням https://prrosto.kmu.gov.ua розпочато тестування такого програмного рішення. Станом на 20.01.2020 подано заявки щодо участі у тестуванні 2401 заінтересованою у тестуванні особою, з яких: 1681, або 70 відс., виявлено зацікавленість щодо застосування програмного рішення, адаптованого до інформаційної системи Android, та 720, або 30 відс., – адаптованого до інформаційної системи IOS.
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні. У разі неприйняття проекту акта не буде реалізовано механізм застосування програмних РРО, що буде свідчити про пасивність держави щодо виконання зобов'язань з одного боку по детінізації бізнесу, а з другого - спрощення ведення бізнесу. Результатом залишення ситуації без змін до діючого наказу Мінфіну № 547 може стати зростання рівня напруги в суспільстві щодо складності ведення бізнесу, пов'язаного з застосуванням РРО.

3. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Електронний чек, створений програмним РРО, реєструється (фіскалізується) на фіскальному сервері контролюючого органу. Розрахункова операція вважається завершеною після надання фіскалізованого розрахункового документа покупцеві. Фіскалізованим є	Відсутні

розрахунковий документ, якому присвоєно фіскальний номер фіскальним сервером контролюючого органу, та який засвідчено КЕП продавця та ДПС.

У разі проведення розрахункової операції через програмний РРО, що працює в режимі офлайн, фіскальний номер розрахунковому документу присвоюється цим програмним РРО, із діапазону фіскальних номерів, виданих контролюючим органом при реєстрації програмного РРО.

Така процедура спрямована на унеможливлення втрати, викривлення даних про розрахункову операцію, двостороннє засвідчення її легітимності КЕП.

Покупець, отримавши розрахунковий документ у зручний для себе спосіб - у електронній формі (відтворений на дисплеї програмного РРО чи дисплеї пристрою покупця у вигляді OR-коду, надісланий на абонентський номер чи адресу електронної пошти покупця), або роздрукований, має можливість:

засобами Електронного кабінету, без ідентифікації себе як особи, ввести реквізити чеку та пересвідчитись у його наявності в базі даних контролюючого органу, що підтверджує його легітимність;

звірити дані, відображені у отриманому розрахунковому документі з даними, відображеними в Електронному кабінеті. Однакові дані підтверджують достовірність розрахункового документу;

захистити свої права як споживача за наявності легітимного, підтвердженого контролюючим органом розрахункового документа.

Документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів мають статус первинного документа та можуть бути використані під час урегулювання спірних питань.

Альтернатива 2	Відсутні. Покупці можливості розрахункові документи в зручній для них формі, зокрема в електронній.	Можуть бути обмежені права покупців користуватися сучасними електронними пристроями та засобами, що поєднують в собі високі технології для отримання розрахункових документів, ідентифікувати їх в електронній системі обліку розрахункових документів контролюючого органу.
----------------	--	--

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Загальна кількість зареєстрованих платників, які мають застосовувати РРО з 01.01.2021 (за основними КВЕД) становить 959,7 тис. осіб), але для розрахунку прогнозованої кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію Законів № 129 та № 128, взято кількість активних платників податків (здійснюють діяльність, подають звітність до контролюючих органів) за основними КВЕД:

Всього: (тис. осіб)	з них платники єдиного податку перебувають:	
	перебувають на II групі	перебувають на III групі
781,5	378,8	402,7

Розподіл зазначених суб'єктів господарювання на великих, середніх, малих та мікропідприємств вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів незалежно від форми власності та рівня доходу.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Спрощення процедури реєстрації та застосування РРО: суб'єкти господарювання, які прийняли рішення застосовувати програмні РРО, реєструють його (касу) та касира через Електронний кабінет, подавши електронну форму Заяви про реєстрацію програмного реєстратора розрахункових операцій (ф. № 1-ПРРО), засвідчену КЕП. Реєстрація відбувається у режимі онлайн-обміну, а відтак часові витрати на заповнення та подання електронної форми становитимуть 5 хв. При цьому відсутній обов'язок укладання договорів на технічне обслуговування та ремонт РРО з ЦСО та на отримання еквайерінгових послуг. Відсутній обов'язок	У разі застосування безкоштовного програмного рішення контролюючого органу ПЗ: витрати на придбання спеціального технічного засобу відсутні. Може використовуватись наявний пристрій (комп'ютер, планшет, смартфон), що підтримує операційні системи Windows, Android, Ios. У суб'єктів господарювання наявні сертифікати відкритих ключів, а у разі їх відсутності та/або відсутності у касирів, їх можливо придбати безкоштовно у надавача електронних довірчих послуг – ДПС, Приват банк. Програмне рішення контролюючого органу не потребує витрат на його оновлення та абонентське обслуговування. Обсяг інформації в одній заяві (ф. № 1-ПРРО) не перевищує 20кБт,

	опломбування програмного РРО, ведення книг обліку розрахункових операцій. Ведення номенклатури товару є спрощеною за рахунок інтеграції програмного забезпечення програмного РРО з програмами бухгалтерського та складського обліку. Використання програмних РРО не потребує спеціальних знань для його користувачів.	вартість передачі інформації (реєстрація/перереєстрація/скасування реєстрації/відновлення роботи), планується в межах щомісячних витрат суб'єкта господарювання на оплату послуг Інтернет-зв'язку, що включаються ним до валових витрат. Введення номенклатури товарів може бути забезпечено декількома способами в залежності від функціоналу ПРРО, API, зокрема через: сканування, ручне введення, імпортування даних XLS таблиці, інтеграцію з бухгалтерською програмою.
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні. У разі не внесення змін не буде досягнуто цілей державного регулювання в частині запровадження механізму застосування програмних РРО. Правові колізії через не приведення підзаконного нормативно-правового акту до положень Закону № 128.

*Здійснити обрахунок витрат на придбання та обслуговування програмного РРО іншого, ніж програмне рішення контролюючого органу неможливо через відсутність на дату проведення аналізу даних щодо програмних рішень, що застосовуватимуться після набрання чинності Законом № 128.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання за Альтернативами 1 та 2 наведені у додатках до аналізу впливу регуляторного акта.

Сумарні витрати за альтернативами		Сума витрат, гривень
Альтернатива 1.	Сумарні витрати для суб'єктів господарювання згідно з М-тестом за Альтернативою 1	3 136 314 954, 08
Альтернатива 2.	Сумарні витрати для суб'єктів господарювання згідно з М-тестом за Альтернативою 2	8 950 929 721, 52

• Різниця у витратах за Альтернативою 1 та Альтернативою 2 відрізняється майже втричі на користь Альтернативи 1.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	3	Альтернатива 1 дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання. У разі прийняття проекту акта будуть

		реалізовані норми Закону № 128 шляхом встановлення механізму застосування суб'єктами господарювання програмних РРО. Положення чинного Наказу № 547 будуть приведені у відповідність до Закону № 128. Реалізація акта не потребує окремого фінансування з державного та місцевого бюджетів та буде здійснюватись за рахунок виділених коштів та в межах встановленого фінансування на поточний та наступний роки. Витрати суб'єктів господарювання більше ніж наполовину менше порівняно з витратами за Альтернативою 2.
Альтернатива 2	1	Альтернатива 2 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання, спричинить значні витрати для суб'єктів господарювання, що здійснюватимуть ризикові види діяльності та зобов'язані будуть в обов'язковому порядку застосовувати РРО, починаючи з 01.10.2020.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Прийняття проекту акта дозволить: - запровадити програмні РРО як альтернативу класичним, процедури реєстрації та застосування яких є простішими та дешевшими порівняно із аналогічними процедурами, пов'язаними із використанням класичних РРО; - здійснити детінізацію обігу готівкових коштів за рахунок розширення фіскалізації та легалізації розрахункових операцій; - залучити більшу кількість суб'єктів господарювання до застосування РРО та рівні конкурентні умови для ведення господарської діяльності; - вдосконалити електронні сервіси для покупців з	Загальна сума витрат – 3 136 314 954,08 грн. При цьому в подальші роки, а також і в перший рік при використанні наявних пристроїв на які може бути встановлено безкоштовне програмне рішення для ПРРО, економія від запровадження регуляторного акта та використання суб'єктом господарювання програмного РРО може скласти до 90% зазначених витрат.	Є найоптимальнішим серед запропонованих альтернатив, оскільки: 1. Дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання. 2. У разі прийняття проекту акта суб'єкти господарювання зможуть проводити розрахункові операції, використовуючи прості та доступні засоби, які мінімізують вплив та присутність людського фактору з боку державних органів та обслуговуючих компаній.

	метою захисту прав покупців як споживачів; демонopolізувати ринок касової техніки.		
Альтернатива 2	Відсутні	Загальна сума витрат – 8 905 929 721,52 грн. у перший рік та 3 373 427 441,80 грн. щорічно подальшому. У разі відсутності нормативно-правового акта не буде досягнуто цілей державного регулювання.	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не призведе до досягнення цілей державного регулювання.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом розробки та затвердження наказу Мінфіну «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14 червня 2016 року № 547».

На цей час наказом № 547 затверджено:

Порядок реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги);

Порядок реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з купівлі-продажу іноземної валюти;

Порядок реєстрації та ведення розрахункових книжок, книг обліку розрахункових операцій;

Порядок опломбування реєстраторів розрахункових операцій.

Проектом пропонується:

внести зміни до чинних порядків, для приведення у відповідність до положень Закону № 128;

затвердити два нових порядки - Порядок реєстрації, ведення реєстру та застосування програмних реєстраторів розрахункових операцій (далі – Порядок 1) та Порядок визначення діапазону, видачі, резервування, використання фіскальних номерів, що присвоюються електронним розрахунковим документам під час роботи програмного реєстратора розрахункових операцій в режимі офлайн (далі – Порядок 2) із встановленням усіх необхідних форм.

До набрання чинності Законом № 128, враховуючи положення цих порядків, забезпечити розробку безкоштовного програмного рішення контролюючого органу та забезпечити з 01 січня 2020 року його тестування суб'єктами господарювання, на яких розповсюджується дія Закону № 265 (на виконання вимог підпункту 4 пункту 1 Указу Президента України від 17 жовтня 2019 року № 761/2019 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення сприятливих умов для діяльності фізичних осіб – підприємців»).

Дія Порядку 1 та Порядку 2 поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які

здійснюють розрахункові операції у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг у готівковій та/або безготівковій формі, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу.

Основні положення порядків.

1. Відповідно до Порядку 1:

ДПС веде реєстр програмних РРО (далі – Реєстр);

ДПС забезпечує безкоштовне програмне рішення для використання суб'єктами господарювання програмних РРО інформація про яке оприлюднюється в Електронному кабінеті;

усі програмні РРО після встановлення безкоштовного програмного рішення підлягають реєстрації у Реєстрі;

реєстрація програмного РРО (перереєстрація, внесення змін) здійснюється за заявою про реєстрацію програмного РРО (ф. № 1-ПРРО), поданою в електронній формі засобами Електронного кабінету/засобами телекомунікацій;

програмне РРО реєструється у разі відсутності підстав для відмови шляхом присвоєння програмним забезпеченням фіскального сервера фіскального номера програмного РРО із внесенням відповідних даних до Реєстру;

дата реєстрації програмного РРО визначається як дата формування фіскального номера програмного РРО фіскальним сервером;

у разі виявлення несправностей програмного РРО суб'єкт господарювання направляє до контролюючого органу, виробника програмного РРО та/або центру сервісного обслуговування (за наявності) повідомлення про виявлення несправностей програмного РРО (ф. № 2-ПРРО) в електронній формі;

розрахункові операції не здійснюються до моменту усунення несправностей;

реєстрація програмного РРО скасовується на підставі заяви за ф. № 1-ПРРО з позначкою «Скасування реєстрації», повідомлення за ф. № 2-ПРРО з позначками «несправність, яку не можна усунути» або «крадіжка пристрою» або автоматично за наявності у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи або державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, а також у разі наявності обставин, перелік яких встановлений у Порядку 1;

ДПС оприлюднює на своєму вебпорталі дані щодо фіскальних номерів програмних РРО із зазначенням найменування суб'єкта господарювання (ПІБ) та дати реєстрації програмного РРО, а також дані щодо фіскальних номерів програмних РРО, реєстрацію яких скасовано за заявою суб'єкта господарювання або з ініціативи контролюючого органу, із зазначенням найменування суб'єкта господарювання (ПІБ), дати, причини та підстави для скасування реєстрації програмного РРО.

Відповідно до встановленого проєктом порядку застосування програмних РРО суб'єкти господарювання зобов'язані:

1) застосовувати лише переведені у фіскальний режим роботи програмні РРО, які зареєстровані у Реєстрі і не виключені з нього;

2) здійснювати розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через програмні РРО зі створенням у паперовій та/або електронній формі відповідних розрахункових документів;

3) в обов'язковому порядку надавати особі, яка отримує (повертає) товар, отримує послугу (відмовляється від послуги), включаючи замовлення або оплату через Інтернет, розрахунковий документ в паперовій та/або електронній формі на повну суму проведеної операції;

4) щоденно засобами програмних РРО створювати у паперовій та/або електронній формі фіскальні звітні чеки та подавати їх до фіскального сервера засобами телекомунікацій;

- 5) направляти електронні розрахункові документи для їх реєстрації і довгострокового зберігання до фіскального сервера;
- 6) застосовувати програмні РРО тільки в тій господарській одиниці, дані про яку внесені до Реєстру;
- 7) засобами Електронного кабінету та засобами телекомунікацій в електронній формі відкривати робочу зміну, формуючи Повідомлення про початок робочої зміни (ф. № 3-ПРРО).

Порядком 2 встановлено порядок застосування програмних РРО в режимі офлайн, згідно з яким:

- 1) здійснення розрахункових операцій на період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером може тривати не більше ніж 36 годин підряд та 168 годин протягом календарного місяця;
- 2) програмне РРО переводиться з режиму офлайн в режим онлайн-взаємодії з фіскальним сервером у момент відновлення зв'язку;
- 3) для переведення програмного РРО в режим офлайн або виходу програмного РРО із режиму офлайн першим має бути сформоване електронне Повідомлення про проведення розрахункових операцій у період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером (ф. № 4-ПРРО) з відповідною відміткою;

затверджені форми відповідних документів.

2. Порядком 2 передбачено:

- можливість здійснення розрахункових операцій у режимі офлайн у період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером;
- присвоєння електронним розрахунковим документам фіскальних номерів із діапазону, сформованого фіскальним сервером;
- заборону використання програмного РРО у період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером без отримання діапазону фіскальних номерів;
- порядок отримання діапазону фіскальних номерів, сформованого фіскальним сервером, та порядок їх використання;
- алгоритм формування зарезервованого за програмним РРО фіскального номера (його відкритої та закритої частин);
- ведення ДПС обліку всіх виданих діапазонів для програмних РРО із зазначенням статусу кожного фіскального номера;
- надання через Електронний кабінет на запит покупця інформації про суб'єкт господарювання, господарську одиницю, даних розрахункового документа (для фіскального номера, що має статус використаного);
- передачу копій розрахункових документів з присвоєними їм у режимі офлайн фіскальними номерами після встановлення зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером.

Пунктом 3 Проекту встановлюється, що ДПС забезпечує з 01 січня 2020 року можливість тестування платниками податків під час здійснення розрахункових операцій безкоштовного програмного рішення для використання такими платниками програмних РРО відповідно до підпункту 4 пункту 1 Указу.

Змінами, які вносяться до чотирьох чинних порядків, затверджених Наказом № 547, ці порядки приводяться у відповідність до Закону № 128, зокрема, у частині:

застосування на ряду із технологією, розробленою Національним банком України, кваліфікованого електронного підпису та/або печатки, кваліфікованої електронної позначки часу з дотриманням вимог Закону України «Про електронні довірчі послуги», та/або інших дозволених згідно із законодавством засобів документів, для захисту даних про розрахункову операцію, які містяться на контрольній стрічці, можливості ідентифікації РРО на такій стрічці;

можливості створення РРО документів у паперовій та/або електронній формі;

можливості скасування реєстрації РРО, строк служби яких не вплив, для суб'єктів господарювання, які вирішили застосовувати програмні РРО.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проєкту наказу не потребує окремого фінансування з державного та місцевого бюджетів і буде здійснюватись за рахунок виділених коштів та в межах встановленого фінансування на поточний та наступний роки.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання наведено в додатках до АРВ.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта
Термін дії регуляторного акта є безстроковим.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до бюджету в разі прийняття регуляторного акта	Прийняття акта матиме опосередкований вплив на показники бюджету (може призвести до збільшення доходів бюджетів від податків та/або штрафних (фінансових) санкцій залежно від практики застосування акта).
Категорія платників, на яких поширюється дія акта	Дія акта поширюється на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та рівня доходу, за винятком платників єдиного податку першої групи.
Час та кошти, витрачені платниками податків на реалізацію регуляторного акта	Реалізація проєкту наказу потребує мінімальних часових витрат, необхідних для ознайомлення з новим нормативно-правовим актом. У зв'язку з прийняттям акта суб'єкти господарювання не витратять додаткові кошти та час на реалізацію його норм.
Рівень поінформованості платників податків	Рівень поінформованості платників податків щодо основних положень наказу є високим, оскільки проєкт наказу опубліковано у відповідних офіційних виданнях країни, а також в електронному вигляді на офіційному вебпорталі ДПС, постійна роз'яснювальна робота щодо законодавчих змін проводиться контролюючими органами усіх рівнів.

За результатами відстеження регуляторного акта розробником визначаються такі показники:

Кількість суб'єктів господарювання, які обліковуються контролюючими органами станом на визначену дату	Показник буде наведений під час здійснення відстеження регуляторного акта за даними Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру
---	--

	самозайнятих осіб
Кількість суб'єктів господарювання, що застосовують РРО (у тому числі програмні) станом на визначену дату	Показник буде наведений під час здійснення відстеження регуляторного акта за даними Державного реєстру РРО та Реєстру програмних РРО
Кількість РРО (у тому числі програмних), що зареєстровані суб'єктами господарювання станом на визначену дату	Показник буде наведений під час здійснення відстеження регуляторного акта за даними Реєстру РРО та Реєстру програмних РРО
Кількість суб'єктів господарювання, які зареєстрували РРО (у тому числі програмні) протягом визначеного періоду	Показник буде наведений під час здійснення відстеження регуляторного акта за даними Реєстру РРО та Реєстру програмних РРО
Кількість РРО (у тому числі програмних), що зареєстровані суб'єктами господарювання протягом визначеного періоду	Показник буде наведений під час здійснення відстеження регуляторного акта за даними Реєстру РРО та Реєстру програмних РРО

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись шляхом здійснення аналізу щодо кількості суб'єктів господарювання, що застосовують РРО/програмні РРО, та кількості РРО/програмних РРО, зареєстрованих протягом відповідного періоду.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись через один рік після набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження буде здійснюватись через два роки після набрання чинності наказом.

Періодичне відстеження буде здійснюватись через три роки після набрання чинності наказом.

В.о. Міністра фінансів України

Юрій ГЕЛЕТІЙ

27 жовтня 2020 р.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

вул. Межигірська, 11, м. Київ, 04071, fax. (044) 425-96-01, (044) 425-94-59

E-mail: hr@minfin.gov.ua; infomf@minfin.gov.ua

21.02.2020 № 17040-26/24
На № _____ Від _____

ДОВІДКА

Відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 20 лютого 2020 року № 73-в на період відпустки Міністра фінансів України **Маркарової Оксани Сергіївни** виконання обов'язків Міністра покладено на заступника Міністра з питань європейської інтеграції **Гелетія Юрія Ігоровича**.

ЗВІДНО З ОРИГІНАЛОМ
спеціаліст служби управління
персоналом

Директор Департаменту

25 » 2020 р.

Д. СИВОКОНЬ

М-Тест

пов'язаний з виконанням суб'єктами господарювання малого підприємництва вимог законодавства щодо здійснення розрахункових операцій на прикладі використання програмних РРО (Альтернатива 1)

1. Консультації з представниками малого підприємництва, які здійснюють торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами щодо оцінки впливу регулювання

Збір інформації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів господарської діяльності та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено з 22 жовтня 2019 по 30 січня 2020 року в рамках засідань робочої групи з розробки та вдосконалення нормативно-правових актів з питань застосування реєстраторів розрахункових операцій при Міністерстві фінансів України.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємств, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	обговорення та інші прями консультації із підприємцями, бізнес-асоціаціями та експертами (Європейська Бізнес Асоціація, Інтернет Асоціація України, Спілка Українських Підприємців, Асоціація «Українські електроніка, комп'ютери, касові апарати», Економічна експертна платформа, ТОВ КТД Освіта, Американська торгівельна палата в Україні, СУП, ТОВ "Екселіо Трейд", Асоціація учасників валютного ринку України, компанія А5, ID-HUB, представники проєктів «Смарт каса» та «Мій бізнес Lite», ПАТ «Ощадбанк», ТОВ «Укртримекс», ДП СВЦ, ТОВ «Систем Продакшн», АТКБ «Приватбанк», компанії «ЕВО», «АВІАС», «Укртатнафта»)	22	За результатами обговорень з представниками суб'єктів господарювання було досягнуто згоди про необхідність внесення змін до діючих Порядків реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги); реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями для забезпечення можливості створення електронних розрахункових документів, а також, з метою забезпечення умов для запровадження програмних РРО, затвердити нові порядки та форми документів, які регулюватимуть процес

			реєстрації та застосування програмних РРО. Отримано інформацію про: використання сканерів штрих-кодів при здійсненні програмування та реалізації товарів; вартість адміністративних процедур щодо виконання регулювання ; організаційні дії щодо виконання вимог регулювання; витрати на ведення необхідної документації.
--	--	--	--

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів господарювання:

Кількість суб'єктів господарювання - ФОП, які застосовуватимуть РРО з 01.01.2021 становитиме – близько 781,5 тис. осіб в тому числі платники єдиного податку, які перебувають на II та III групах: 378,8 тис. осіб та 402,7 тис. осіб, відповідно.

3. Розрахунок витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів господарювання щодо виконання регулювання та звітування				
№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік упровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за 5 років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання: 2 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання на: пошук необхідної інформації з сайту контролюючого органу; *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати)	56,62 грн.	0,00 грн.	56,62 грн.

2	Процедури організації виконання вимог регулювання 2 год. (час який витрачається на організацію виконання вимог закону, зокрема, реєстрація ПРРО, отримання сертифікату надавача довірчих послуг, програмування товарів (300 товарних позицій можуть бути запрограмовані при скануванні за 5 хвилин (1сек.х300)) *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати	56,62 грн.	0,00 грн.	56,62 грн..
3	Інші процедури: придбання пристрою (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 1500 грн.; придбання сканеру для зчитування штрих-кодів (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 500,00 грн.; принтер (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 700, 00 грн.; передача інформації по дротових або бездротових каналах зв'язку – 1200,00грн.	3900,00 грн.*	1200,00 грн.*	3900,00грн.*
	Разом, грн.	4013,24 грн.	1200,00 грн.	4013,24 грн.
	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць з 01.01.2021	781 492	781 492	-
	Сумарно, грн.	3 136 314 954,08 грн.	937 790 400,00 грн.	

*для розрахунку взято максимальну суму витрат, однак, у разі використання наявних у СГ пристроїв на які може бути встановлено безкоштовне програмне забезпечення, а також програми для зчитування штрих-кодів, користування у господарській діяльності інтернетом, витрати СГ на інші процедури будуть відсутні.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Оскільки вимоги щодо запровадження програмних РРО в яких фіскальні функції реалізовуватимуться через фіскальний сервер контролюючого органу з можливістю використання безкоштовного програмного рішення визначені Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг», бюджетні витрати при розробці підзаконних нормативних актів не розраховуються.

Адміністрування Державною податковою службою України регулювання діяльності суб'єктів господарювання, зокрема малого підприємництва, після набуття чинності регуляторним актом не змінюється.

Підходи контролюючих органів до суб'єктів господарювання (великого, середнього та малого підприємництва) лишаються незмінними незалежно від впровадження чи не впровадження регуляторного акту, витрати на утримання органів ДПС, зокрема на контроль за суб'єктами господарювання, яких стосується регуляторний акт, лишаються незмінними та у межах, визначених бюджетом. Додаткових витрат немає.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання на основі запропонованих змін

Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання при максимальних розрахунках – 3 136 314 954,08 грн.

У разі використання наявних у СГ пристроїв на які може бути встановлено безкоштовне програмне забезпечення, а також програми для зчитування штрих-кодів, користування у господарській діяльності інтернетом, додаткові витрати на використання програмних РРО становитимуть біля 120,00 грн. на рік, що сумарно складає – 93 779 040,00 грн., що свідчить про можливість здійснення господарської діяльності з найменшими витратами для СГ.

5. Розробка корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2019 № 892 утворено Координаційну раду з питань розвитку мікропідприємництва та малого підприємництва в межах діяльності якої ведеться активна роз'яснювальна робота щодо запроваджених законами № 128 та №129 змін у сфері розрахункових операцій, а також напрацьовуються зміни до законодавства щодо забезпечення сприятливих умов для діяльності фізичних осіб-підприємців.

М-Тест

пов'язаний з виконанням суб'єктами господарювання малого підприємництва вимог законодавства щодо здійснення розрахункових операцій на прикладі використання класичного РРО (Альтернатива 2)

1. Консультації з представниками малого підприємництва, які здійснюють торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами щодо оцінки впливу регулювання
Збір інформації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів господарської діяльності та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено з 22 жовтня 2019 по 30 січня 2020 року в рамках засідань робочої групи з розробки та вдосконалення нормативно-правових актів з питань застосування реєстраторів розрахункових операцій при Міністерстві фінансів України.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо))	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	обговорення та інші прямі консультації із підприємцями, бізнес-асоціаціями та експертами (Європейська Бізнес Асоціація, Інтернет Асоціація України, Спілка Українських Підприємців, Асоціація «Українські електроніка, комп'ютери, касові апарати», Економічна експертна платформа, ТОВ КТД Освіта, Американська торгівельна палата в Україні, СУП, ТОВ "Екселіо Трейд", Асоціація учасників валютного ринку України, компанія А5, ID-HUB, представники проектів «Смарт каса» та «Мій бізнес Lite», ПАТ «Ощадбанк», ТОВ «Укртрімекс», ДП СВЦ, ТОВ «Систем Продакшн», АТКБ «Приватбанк», компанії «ЕВО», «АВІАС», «Укртатнафта»)	22	За результатами обговорень з представниками суб'єктів господарювання було досягнуто згоди про необхідність внесення змін до діючих Порядків реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги); реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації операцій з торгівлі валютними цінностями для забезпечення можливості створення електронних розрахункових документів, а також, з метою забезпечення умов для запровадження програмних РРО, затвердити нові порядки та форми документів, які регулюватимуть процес

			реєстрації та застосування програмних РРО. Отримано інформацію про: використання сканерів штрих-кодів при здійсненні програмування та реалізації товарів; вартість адміністративних процедур щодо виконання регулювання; організаційні дії щодо виконання вимог регулювання; витрати на ведення необхідної документації.
--	--	--	---

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів господарювання:

Кількість суб'єктів господарювання - ФОП, які застосовуватимуть РРО з 01.01.2021 становитиме – близько 781,5 тис. осіб в тому числі платники єдиного податку, які перебувають на II та III групах: 378,8 тис. осіб та 402,7 тис. осіб, відповідно.

3. Розрахунок витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів господарювання щодо виконання регулювання та звітування				
№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік упровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за 5 років
1	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: 2 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання на: пошук необхідної інформації з сайту контролюючого органу; *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати)	56,62 грн.	56,65 грн.	283,25 грн.

2	Процедури організації виконання вимог регулювання 24 год (час який витрачається на організацію виконання вимог закону, зокрема, укладення договору з ЦСО, реєстрація РРО, введення його в експлуатацію та встановлення, яке здійснюється ЦСО та займає від 2 до 5 робочих днів, тому взято в середньому – 3 робочих дні) *28,31 грн/год (вартість 1 год роботи виходячи з розміру мінімальної заробітної плати	679,44 грн.	0,00 грн.	679,44 грн.
3	Інші процедури: Придбання РРО – 5100,00 грн.; обслуговування ЦСО, програмування товарів – 1920 грн/рік, придбання сканеру для зчитування штрих-кодів (у разі необхідності, за бажанням СГ) – 500,00 грн.; касова стрічка – 180, 00 грн.; передача інформації по дротових або бездротових каналах зв'язку – 2160,00грн.; навчання/підвищення кваліфікації персоналу – 800,00 грн.(400, 00 грн. x 2 особи)	10660,0 грн.	4260,00 грн.	27700,00 грн.
	Разом, грн.	11396,06 грн.	4316,65 грн.	28662,69 грн.
	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць з 01.01.2021	781 492	781 492	
	Сумарно, грн.	8 905 929 721,52 грн.	3 373 427 441,80 грн	

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Оскільки вимоги щодо запровадження програмних РРО в яких фіскальні функції реалізовуватимуться через фіскальний сервер контролюючого органу з можливістю використання безкоштовного програмного рішення визначені Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-IX «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг», бюджетні витрати при розробці підзаконних нормативних актів не розраховуються.

Адміністрування Державною податковою службою України регулювання діяльності суб'єктів господарювання, зокрема малого підприємництва, після набуття чинності регуляторним актом не змінюється.

Підходи контролюючих органів до суб'єктів господарювання (великого, середнього та малого підприємництва) лишаються незмінними незалежно від впровадження чи не впровадження регуляторного акту, витрати на утримання органів ДПС, зокрема на контроль за суб'єктами господарювання, яких стосується регуляторний акт, лишаються незмінними та у межах, визначених бюджетом. Додаткових витрат немає.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання на основі запропонованих змін

Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання становитимуть - 8 905 929 721,52 грн. у перший рік та 3 373 427 441,80 грн. щорічно в подальшому.

5. Розробка корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2019 № 892 утворено Координаційну раду з питань розвитку мікропідприємництва та малого підприємництва в межах діяльності якої ведеться активна роз'яснювальна робота щодо запроваджених законами № 128 та №129 змін у сфері розрахункових операцій, а також напрацьовуються зміни до законодавства щодо забезпечення сприятливих умов для діяльності фізичних осіб-підприємців.